HØGSKOLEN I AKERSHUS

Fagplan

for

videreutdanning i operasjonssykepleie

90 studiepoeng

Godkjent av
styret for Høgskolen i Akershus
17. september 2002, endret og justert
12. januar 2004. Endret og justert 9. mai 2006

Planen bygger på
rammeplan og forskrift for
videreutdanning i operasjonssykepleie
fastsatt 1. desember 2005 av
Utdannings- og forskningsdepartementet

1 INNLEDNING **2**
1.1 BAKGRUNN 2
1.2 RAMMEPLAN OG FORSKRIFT 2
1.3 OPPTAKSKRAV 2
2 OPERASJONSSYKEPLEIE - FAG OG KOMPETANSE **3**
2.1 KOMPETANSEOMRÅDER 3
2.2 PASIENTMÅLGRUPPE 4
2.3 ARBEIDSSTEDER 4
2.4 FYSISK ARBEIDSMILJØ 4
3 MÅL FOR VIDEREUTDANNING I OPERASJONSSYKEPLEIE **5**
4 INTERNASJONALISERING **6**
5 FAGLIG INNHOLD **6**
5.1 SYKEPLEIEFAGLIG FORDYPNING OG SAMFUNNSVITENSKAPELIGE EMNER – 15 SP 7
5.2 MEDISINSKE OG NATURVITENSKAPELIGE EMNER - 30 SP 8
5.3 OPERASJONSSYKEPLEIE - FAG OG YRKESUTØVELSE - 45 SP 9
6 ORGANISERING OG ARBEIDSFORMER **12**
6.1 ORGANISERING AV STUDIET 12
6.2 STUDIEDELTAGELSE 12
6.3 TEORETISKE STUDIER 13
6.4 PRAKSISSTUDIER 13
6.4.1 VEILEDNING I PRAKSISSTUDIER 14
6.4.2 STUDIEKRAV I PRAKSISSTUDIER 14
6.4.3 PROGRESJON I LÆRING OG FOKUSOMRÅDER FOR MÅL 15
7 VURDERINGSORDNINGER **16**
7.1 EKSAMEN 16
7.2 PRAKSISSTUDIER 17
7.3 KARAKTERSKALA/VURDERINGSUTTRYKK 17
7.4 KARAKTERUTSKRIFT 17
8 KVALITETSSIKRING **18**
9 LITTERATUR OG KILDER **18**
VEDLEGG 1 OVERSIKT OVER TEORI- OG PRAKSISSTUDIER **19**
VEDLEGG 2 KRITERIER FOR FORDYPNINGSOPPGAVE I OPERASJONSSYKEPLEIE **20**
VEDLEGG 3 UTDYPNING AV FAGLIG INNHOLD **25**
SYKEPLEIEFAGLIG FORDYPNING OG SAMFUNNSVITENSKAPELIGE EMNER – 15 SP 25
MEDISINSKE OG NATURVITENSKAPELIGE EMNER - 30 SP 27
OPERASJONSSYKEPLEIE - FAG OG YRKESUTØVELSE - 45 SP 30

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Stortinget vedtok i 1997 at ansvaret for de daværende bedriftsinterne videreutdanningene for sykepleiere; anestesi-, intensiv-, operasjons-, kreft-, og barnesykepleie skulle overføres til høgskolene; jf. Innst. S. nr. 12 (1996-97). Ved behandlingen av St. prp. nr. 65 (1997-98) *Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet* sluttet Stortinget seg til en modell basert på oppdragsundervisning der utdanningene overføres til høgskolene, samtidig som helseforetakene fortsatt skal ha ansvaret for finansieringen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fastsatte 17. november 1999 rammeplan og forskrift for hver av de aktuelle videreutdanningene. Rammeplanene bestemmer bl.a.: *"I samsvar med reglement for betaling av oppdragsvirksomhet skal det inngås en avtale mellom høgskole og oppdragsgiver med bestemmelser om oppdragets varighet og hvilke rettigheter, plikter og ansvar partene har, herunder hvilke praksissteder som skal benyttes*."

Ny oppdragsavtale mellom Akershus Universitetssykehus og Høgskolen i Akershus for videreutdanning i operasjonssykepleie ble undertegnet i februar 2006. Avtalen gjelder fra 14. august 2006 til 20. desember 2007.
Høgskolen har ansvar for at oppdraget utføres innenfor de grenser som rammeplan og forskrift setter, herunder utarbeiding og godkjenning av fagplan for utdanningen.

1.2 Rammeplan og forskrift

Rammeplan og forskrift om faglig innhold, vurderingsordninger og opptakskrav for videreutdanning i operasjonssykepleie ble fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 17. november 1999, revidert desember 2005.

Bestemmelser om eksamen er fastsatt av styret for Høgskolen i Akershus 21. desember 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 4-5, og § 4-7. (Vedlegg)

Videreutdanning i operasjonssykepleie er på 90 studiepoeng.

1.3 Opptakskrav

Krav til opptak er offentlig godkjenning/autorisasjon som sykepleier og minst to års yrkespraksis etter godkjenning/autorisasjon. I tillegg til vurdering av formelle krav, gjennomføres intervju og referansesjekking for aktuelle søkere. Oppdragsgiver er ansvarlig for opptak.

2 OPERASJONSSYKEPLEIE - FAG OG KOMPETANSE

2.1 Kompetanseområder

Operasjonssykepleie er et spesialområde innen sykepleie som krever kunnskaper om og forståelse for den akutt og/eller kritisk syke operasjonspasientens situasjon og behov, samt inngående kjennskap til operasjonstekniske prinsipper og kirurgiske undersøkelser og behandling. Operasjonssykepleie innebærer å være en sentral medspiller i arbeidet med å organisere og koordinere driften av den operative virksomheten, ivareta pasientens behov for sykepleie før, under og umiddelbart etter inngrepet og medvirke under det operative inngrepet.

For å kunne organisere, koordinere og ivareta sykepleien til pasienten, må operasjonssykepleieren observere, vurdere og tolke pasientens situasjon og iverksette hensiktsmessige tiltak. Operasjonssykepleieren har kunnskaper, holdninger og ferdigheter i å møte pasientens allmennmenneskelige behov og behov som oppstår som følge av den aktuelle sykdom eller skade. Hun/han har ansvar for å sikre kontinuitet og høy kvalitet i sykepleien til pasienten gjennom dokumentasjon og rapportering.

Operasjonssykepleieren fremmer helse og lindrer lidelse ved å redusere stress og angst og begrense omfanget og styrken i de belastninger pasienten utsettes for. Operasjonssykepleier medvirker til faglig forsvarlig prioritering i operasjonsavdelingen. Pasientens situasjon stiller store krav til operasjonssykepleierens evne til kontaktetablering og omsorg og krever en bevisst verdiforankring, forståelse og varhet. Kunnskap og refleksjon innenfor sykepleie, etikk, psykologi, pedagogikk og ledelse ligger til grunn for denne kompetansen.

Operasjonssykepleier har medansvar for at pasienten ikke blir påført skade eller lidelse som går ut over det inngrepet i seg selv medfører. Dette innebærer at operasjonssykepleieren må kunne iverksette adekvate forebyggende tiltak for å redusere risiko for komplikasjoner som trykk-/nerveskader, hypotermi og infeksjoner. Dette krever kunnskaper innen anatomi, fysiologi, patofysiologi, kirurgi, anestesiologi og infeksjonsmedisin.

For å kunne medvirke under kirurgiske undersøkelser og/eller behandling kreves det at operasjonssykepleieren har grundige anatomiske og medisinske kunnskaper om den aktuelle sykdom/skade og det inngrepet som skal foretas. I tillegg stilles det store krav til kunnskap om og anvendelse av aseptiske/antiseptiske prosedyrer, instrumenter og medisinsk-teknisk utstyr.

Operasjonssykepleie innebærer klargjøring og kontroll samt sikker håndtering av høyteknologisk utstyr kombinert med omsorg og respekt for pasienten. Dette utgjør to kvalitativt ulike kunnskapsdimensjoner i faget som forenes i den praktiske yrkesutøvelsen, hvor pasienten skal ivaretas som menneske i omgivelser preget av medisinsk-teknisk utstyr og høyt tempo.

Operasjonspasienter er i en tilstand hvor situasjonen kan endres svært raskt. Dette krever at operasjonssykepleieren er forutseende, har oversikt og kan arbeide raskt, rasjonelt og kreativt under stress. Hun/han må også kunne improvisere når situasjonen krever det. Operasjonssykepleieren vil ofte stå overfor mennesker i akutte og livstruende kriser. Hun/han må derfor utvikle bevissthet på og kunne bearbeide egne reaksjoner i forhold til slike hendelser samt bistå medarbeidere og kollegaer med deres opplevelser og reaksjoner.

Omsorg for pasienten, forebygging av komplikasjoner og avansert operativ behandling med mulighet for å behandle stadig nye sykdommer og pasientgrupper, kombinert med krav til økt effektivitet i den operative virksomheten, har medført økende kompleksitet og ansvar i operasjonssykepleien. I tillegg stilles man overfor utfordringer som utvikling av resistente mikroorganismer, blodsmitteproblematikk og økt antall infeksjonsutsatte pasienter.

Operasjonssykepleie krever kritisk og analytisk tenkning og utøvere som er åpne for en kontinuerlig prosess i forhold til kvalitets- og fagutvikling. Operasjonssykepleieren har kunnskap om rammene for

sykepleietjenesten i den operative virksomheten og er en ressursperson overfor annet helsepersonell som arbeider med operasjonspasienten, både i og utenfor operasjonsavdelingen.

2.2 Pasientmålgruppe

Operasjonssykepleiere må forholde seg til en stor og kompleks pasientgruppe og deres pårørende. Pasienter som gjennomgår kirurgisk undersøkelse og/eller behandling, er i alle aldere og i større og mindre grad påvirket av sykdom. Mange er akutt og/eller kritisk syke ved at de utsettes for skade/ulykke, er rammet av en akutt inntreden av sykdom eller opplever en akutt forverring av en langvarig sykdomstilstand. Andre vil ha kroniske lidelser/sykdommer som de i kortere eller lengre tid har ventet på å få kirurgisk behandling for og hvor inngrepet forbigående vil påføre dem en akutt og/eller kritisk tilstand. Alle pasienter kan i tillegg ha andre sykdommer eller tilstander som også krever operasjonssykepleiers oppmerksomhet og omtanke.

For mange pasienter vil situasjonen være livstruende, ustabil og uoversiktlig. Han/hun befinner seg i en tilstand av reell og/eller opplevd trussel mot liv, helse og velvære med liten eller ingen mulighet til å mestre egen situasjon. De fleste pasienter vil erfare raske og store endringer i egne behov og ressurser samt tap av kontroll. Evnen til å mestre disse endringene er ulik og situasjonen er preget av varierende grad av stress.

Kompetanseområder, pasientmålgruppe og arbeidssteder er nærmere beskrevet i rammeplanens kapittel 2.

2.3 Arbeidssteder

Operasjonssykepleiere er kvalifisert for å arbeide i sykehusenes operasjonsavdelinger, dagkirurgiske enheter/kirurgisk poliklinikk, akuttmottak/skadestuer, legevakt, katastrofeteam, sterilsentral og i katastrofe- og krigsområder.
Han/hun arbeider selvstendig og i samarbeid med og nært annet helsepersonell som kirurg, anestesi-sykepleier og anestesilege.

2.4 Fysisk arbeidsmiljø

Operasjonssykepleie innebærer bruk av en økende mengde medisinsktekniske og kjemiske produkter som, ved feil bruk, kan påføre pasient og personale store skader. Operasjonssykepleiere må videre vite og kunne verge seg mot smittsomme sykdommer, kroppsvæsker og risikoavfall.
Operasjonssykepleiere utsettes for store fysiske belastninger gjennom forflytning og tilrettelegging av pasienter og håndtering av instrumenter og utstyr. Arbeidet utføres i stor grad i stående stilling, som ofte innebærer fastlåste og ubekvemme statiske kroppsbelastninger. Det fysiske arbeidsmiljøet påvirkes også av kjemiske faktorer som gasser og desinfeksjonsmidler og fysiske faktorer som støy, stråling og skadelig røyk.
Operasjonssykepleiere har et medansvar i arbeidet med å forbedre det fysiske arbeidsmiljøet og forebygge og redusere virkningene av de fysiske belastningene arbeidet medfører.

3 MÅL FOR VIDEREUTDANNING I OPERASJONSSYKEPLEIE

Videreutdanning i operasjonssykepleie skal kvalifisere sykepleiere ut over den kompetanse som 3-årig sykepleierutdanning gir. Videreutdanningen innebærer en videreføring og fordypning i sykepleie i forhold til operasjonssykepleierens målgruppe og arbeidsområde.
Hensikten er å utdanne velkvalifiserte yrkesutøvere som kan utøve operasjonssykepleie til pasienter og ivareta deres pårørende i et høyteknologisk miljø. Utdanningen skal gi fullgod faglig kompetanse, og kvalifisere til yrkesutøvelse som operasjonssykepleier. Utøvelsen skal være i samsvar med de krav helselovgivningen stiller til yrkesutøvelse, fagets kunnskaper og verdier samt spesialisthelsetjenestens behov for operasjonssykepleiekompetanse.

Operasjonssykepleier skal:

- Vise innsikt og respekt for det akutt- og/eller kritisk syke menneskets spesielle situasjon og behov, og å utøve sykepleie av høy faglig kvalitet
- Utøve operasjonssykepleie som ivaretar/styrker pasientens integritet, og som fremmer pasientens medbestemmelse
- Reflektere kritisk i valgsituasjoner, og fungere ut fra etiske, juridiske og faglige retningslinjer og lover
- Arbeide for å videreutvikle sitt "kliniske blikk"
- Ha utviklet ferdigheter i å observere, prioritere og være fleksibel, og i å handle selvstendig og ansvarlig i yrkesutøvelsen
- Ta ansvar for og utføre infeksjonsforebyggende arbeid i forhold til egen personlig hygiene, pasient, miljø, og utstyr
- Anvende hygieniske og infeksjonsforebyggende prinsipper i planlegging, utøvelse, gjennomføring og evaluering av operasjonssykepleie
- Mestre bruk og kontroll av kirurgiske instrumenter, medisinsk utstyr og materiell på en forsvarlig og økonomisk måte
- Følge retningslinjer for rapportering/melding av uhell, ulykker og skader
- Ha et reflektert forhold til teknologiens muligheter og begrensninger
- Utøve operasjonssykepleie med kyndighet
- Mestre samhandling med operasjonspasienter og deres pårørende og fremme deres medbestemmelse
- Anvende relevante kunnskaper i møte med pasienter og pårørende fra ulike kulturer
- Ha utviklet ferdigheter i samhandling og teamarbeid
- Arbeide for å fremme positive holdninger, godt samarbeid og trivsel på tvers av faggrupper og fagnivå
- Bearbeide egne reaksjoner i forbindelse med arbeidet og bistå medarbeidere/kolleger i deres opplevelser og reaksjoner
- Gi situasjonstilpasset undervisning, veiledning og støtte til pasienter, pårørende, studenter og medarbeidere
- Dokumentere, evaluere og kvalitetssikre eget arbeid, benytte relevant forskning og bidra til faglig og personlig utvikling
- Arbeide for å styrke og tydeliggjøre sin identitet og ha handlingskompetanse og handlingsberedskap innen sitt arbeidsområde

Mål for utdanningen er nærmere beskrevet i rammeplanens kapittel 2. Fokusområder og områder for utarbeidelse av egne mål for studentene beskrives i Plan for praksisstudier (eget vedlegg).

4 INTERNASJONALISERING

Høgskolen i Akershus oppfordrer sine studenter til å ta deler av utdanningen ved høgskolen ved en av våre partnerinstitusjoner i utlandet for å samle informasjon om hvordan andre land gjennomfører studier og opplæring i arbeidslivet. Utvekslingsopphold gir økt utbytte av studiene og viktig tilleggskompetanse for yrkesutøvelse i et flerkulturelt samfunn. Økende globalisering av arbeidsmarkedet, gjør også internasjonal erfaring, språk- og kulturkunnskap stadig viktigere. Operasjonssykepleier er også en gruppe som er viktig i forhold til internasjonalt hjelpearbeid.

Oppdatert oversikt over de universiteter og høgskoler HiAk har samarbeidsavtaler med, finnes på høgskolens hjemmesider: www.hiak.no/utvekslingsmuligheter Der finnes også mer informasjon, nyttige linker, søknadsfrister, høgskolens søknadsskjema for utvekslingsopphold og prosedyrer for studentutveksling. Høgskolen anbefaler og legger til rette for opphold på inntil 3 måneder. For studenter som skal reise til et utviklingsland, holder høgskolen obligatoriske forberedelseskurs.

5 FAGLIG INNHOLD

Videreutdanningens faglige innhold er knyttet opp mot rammeplanens beskrivelse av operasjonssykepleierens kompetanseområder. Det faglige innholdet i utdanningen skal medvirke til at studenten etter endt studium skal kunne ivareta akutt og/eller kritisk syke pasienter i en kompleks, uforutsigbar og raskt skiftende hverdag.
Studiet er inndelt i tre hovedemner og bygger på teoretiske og praktiske bidrag fra ulike fag og kunnskapstradisjoner.

Hovedemnene er:

Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner	*15 studiepoeng*
Medisinske og naturvitenskapelige emner	*30 studiepoeng*
Operasjonssykepleie - fag og yrkesutøvelse	*45 studiepoeng*

Hovedemnene integreres både i teori- og praksisstudier. Ut fra utdanningens faglige innhold og fokusområder, skal det være sammenheng og progresjon i teori og praksisstudier. Bestemmelser om innhold i delemner og sentrale tema er beskrevet i rammeplanen kap. 4.

Det vil ikke bli forelest i alle delemner i fagplanen. Emnene avspeiler innhold som studeres både i praksisstudier og i perioder med teoristudier. En del av innholdet vil det for eksempel være mer relevant å ha fokus på i praksisstudiene enn i teoritiden.
Enkelte emner kan bli forelest samlet for flere videreutdanninger.

5.1 Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner – 15 sp

Delemne 1A Opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom
Studenten skal øke sin kunnskap og forståelse for opplevelser, reaksjoner og mestringsstrategier hos pasienter, pårørende og personalet ved akutt/kritisk sykdom og ved undersøkelse, behandling og død. Det skal legges vekt på å forstå fenomenene i et flerkulturelt perspektiv. Studenten skal videreutvikle sin selvforståelse og forbedre evnen til å mestre samhandling med mennesker som er alvorlig syke og døende.

Tema
- Pasient og pårørendes opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom og død
- Kommunikasjon og samhandling
- Mestring og mestringsstrategier
- Ulike kulturers oppfatning og reaksjoner på sykdom, traumer og død
- Ulike aldersdimensjoner

Delemne 1B Kompetanse og fagutvikling
Studenten skal videreutvikle sin forståelse for sykepleiens teori- og verdigrunnlag og hvordan det danner basis for utviklingen av spesialsykepleie. Det skal legges vekt på å forstå hvordan spesialsykepleier handler i spenningsfeltet mellom medisinsk rasjonalitet og omsorgsrasjonalitet.

Studenten skal tilegne seg kunnskaper om forskning og fagutvikling i spesialsykepleie. Ulike metoder for kunnskapstilegnelse og systematisk fagutvikling skal vektlegges. Videre skal studenten lære seg å finne fram til forskning som er relevant for fremtidig yrkesutøvelse, og kritisk vurdere å anvende denne i egen praksis.

Tema
- Ulike vitenskapssyn og metoder for forskning og fagutvikling.
- Sykepleieteori og erfaringskunnskap knyttet til akutt og /eller kritisk syke
- Anvendelse av forskningsresultater i praksis.

Delemne 1C Etikk
Pasientgruppens sårbarhet og sammensatte behov for medisinske og sykepleiefaglige tjenester krever høy etisk standard og omsorgsfull, systematisk og velbegrunnet utøvelse. Studenten må videreutvikle evnen til faglig og etisk argumentasjon for å sikre pasienters og pårørendes interesser i et høyteknologisk miljø og i et tverrfaglig samarbeid mellom mange yrkesgrupper. Etiske dilemmaer knyttet til alvorlig sykdom og død skal spesielt vektlegges.

Tema
- Etikk og den medisinsk-teknologiske utvikling
- Etiske dilemmaer relatert til pasientmålgrupper
- Etisk refleksjon og beslutningsprosesser

Delemne 1D Rammefaktorer, organisering, ledelse og miljø
Studenten skal utvikle et bevisst forhold til hvordan organisatoriske, økonomiske og juridiske rammer påvirker sykepleie- og spesialisthelsetjenesten, og kunne se dette i sammenheng med ansvaret for å utøve operasjonssykepleie, lede eget fag og arbeide i team. Videre skal studenten tilegne seg kunnskaper om spesialavdelingens arbeidsmiljø og hvordan arbeidsmiljøbelastninger kan forebygges og reduseres.

Tema

- Politiske prioriteringer og økonomiske og juridiske rammer for spesialisthelsetjenesten
- Ledelse, organisering og utforming av spesialavdelinger
- Arbeidsmiljø
- Pasientrettigheter og pasientsikkerhet
- Dokumentasjon og informasjonsteknologi
- Kvalitetssikring og internkontroll
- Teamarbeid, konfliktforebygging og -løsning

5.2 Medisinske og naturvitenskapelige emner - 30 sp

Gjennom medisinske og naturvitenskapelige emner skal studenten tilegne seg kunnskaper som gjør ham/henne i stand til å kunne observere og iverksette tiltak for å stabilisere den fysiske tilstanden til pasienten, forhindre komplikasjoner og medvirke kompetent under kirurgiske undersøkelser og/eller behandling.

Delemne 2A Fysiologi, patofysiologi og intensivmedisin
Studenten skal øke forståelsen for den fysiske tilstanden til den akutt og/eller kritisk syke pasient og utvikle sin evne til å observere, vurdere og iverksette tiltak når vitale organer er truet eller sviktende. Kunnskaper innen fysiologi og patofysiologi skal gjøre studenten i stand til å identifisere pasienter med risiko/økt risiko for komplikasjoner og iverksette tiltak for å forebygge nerve- og hudskader og utvikling av hypotermi.

Tema

- Fysiologi
- Patofysiologi
- Intensivmedisin

Delemne 2B Anatomi og kirurgi
Studenten skal videreutvikle kunnskap om menneskets anatomiske oppbygning og prinsipper som ligger til grunn for kirurgisk vurdering og undersøkelse og/eller behandling. Anatomiske kunnskaper skal gjøre studenten i stand til å forebygge nerve-, muskel- og leddskader, og til å gi økt innsikt i den kirurgiske behandlingen. Studenten skal lære om anerkjente kirurgiske undersøkelses- og/eller behandlingsmetoder og få innsikt i hvordan de selv kan bidra til at kirurgisk behandling forløper til pasientens beste. Studenten skal utvikle kyndighet i sårvurdering og sårbehandling.

Tema

Anatomi

- Kroppens normale oppbygning og funksjon relatert til kirurgiske inngrep og forebygging av skader
- Anatomisk forståelse og terminologi

Kirurgi

- Vurdering og prioritering relatert til operative inngrep
- Generelle behandlingsprinsipper og metoder
- Sår, sårtilheling og -behandling
- Barnekirurgi
- Brokk
- Gastroenterologisk kirurgi
- Endokrin kirurgi
- Urologiske inngrep
- Gynekologisk og obstetrisk kirurgi
- Karkirurgi

- Thoraxkirurgi

Ortopedisk kirurgi
- Frakturer / frakturbehandling
- Ortopediske inngrep ift. medfødte deformiteter
- Håndkirurgi.
- Kirurgi på store ledd
- Reumakirurgi
- Nevrokirurgi
- Plastikkirurgi
- Chirurgia minor
- ØNH-kirurgi
- Øyekirurgi
- Multitraumer
- Organdonasjon og transplantasjonskirurgi
- Nekrotiserende fascitt
- Traceotomi

Delemne 2C Mikrobiologi og infeksjonsmedisin

Studenten skal utvikle økt forståelse for mikroorganismers levemåte, virulens og smittemåte og lære å anvende disse kunnskapene i infeksjonsforebyggende arbeid som operasjonssykepleier. Studenten skal kunne anvende kunnskaper om organismens forsvar mot infeksjoner, vurdere den enkelte pasients immunforsvar og se det i forhold til aktuelle smittestoffer og mulige smittemåter.

Tema
- Mikrobiologi
- Infeksjonsmedisin

Delemne 2D Anestesiologi og farmakologi
Studenten skal øke sitt kunnskapsnivå innen de medisinske fagområdene anestesiologi og farmakologi. De skal lære seg å se muligheter og begrensninger i behandlingen og bli kjent med hvordan dette influerer på operasjonssykepleiers ansvars- og arbeidsoppgaver. Gjennom innsikt i anestesiologi og medikamenters virkning og bivirkning skal studenten utvikle evne til observasjon, overvåkning og tilnærming til pasienten.

Tema
- Anestesiologi
- Generell farmakologi

5.3 Operasjonssykepleie - fag og yrkesutøvelse - 45 sp

Studenten skal utvikle evne til å vurdere pasientens totale situasjon i den pre-, per- og postoperative fase slik at hun/han kan iverksette hensiktsmessige tiltak både i oversiktelige, uoversiktelige og akutte situasjoner. Studenten skal utvikle evne til å gi omsorg i et teknologisk miljø og reflektere over teknologiens muligheter og begrensninger. Studenten skal øves i å bruke kunnskaper og oppøve holdninger og ferdigheter til å redusere stress- og risikofaktorer pasienten utsettes for. Studenten skal oppøve kompetanse til å tilpasse sykepleien i forhold til hva ulike pasienter og situasjoner krever.

Videre skal studenten kunne ta sin del av ansvaret for avdelingens hygieniske standard. Studenten skal videreutvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger i hygiene, infeksjonsforebyggende prinsipper og infeksjonsforebyggende arbeid og fremme den hygieniske standard ved avdelingen og i sykehuset forøvrig.

Studenten skal utvikle kompetanse i å medvirke under kirurgiske undersøkelser og/eller behandling og innsikt i egen rolle og ansvarsområde i det kirurgiske team. Studenten skal utvikle kunnskap om og ferdigheter i behandling og kontroll av kirurgiske instrumenter og utvikle en bevisst holdning ved bruk av utstyr med tanke på god ressursforvaltning. Studenten skal utvikle kompetanse i anvendelsen av medisinsk-teknisk utstyr. Det skal legges vekt på funksjon, kontrollrutiner og vedlikeholdsprinsipper i forhold til gjeldende retningslinjer og regelverk, samt risikomomenter for pasient og personale.

Studenten må videreutvikle pedagogisk kompetanse og utvikle evnen til å tilpasse informasjon, veiledning og undervisning ut fra pasient og pårørendes rettigheter, behov og totale situasjon. Studenten skal også utvikle ferdigheter i å formidle eget fag og undervise og veilede studenter og annet helsepersonell.

Studenten skal øke sitt kunnskapsnivå om ambulansetjeneste, akuttmottak og katastrofeberedskap; deres funksjon og organisering.

Delemne 3A Organisere, koordinere og utøve sykepleie til operasjonspasienten

Tema
- Operasjonspasienten
- Operasjonssykepleie i et historisk perspektiv
- Operasjonssykepleiers funksjon og ulike roller
- Arbeidsområder
- Ulike aspekter ved arbeidet i operasjonsavdelinger
- Verktøy i utøvelse av operasjonssykepleie
- Kommunikasjon og samhandling
- Arbeide under øyeblikkelig-hjelp-situasjoner
- Katastofeplan

Delemne 3B Medvirke under kirurgisk undersøkelse og/eller behandling

Tema
- Forberedelser og gjennomføring av kirurgiske inngrep.
- Materiallære
- Preparater / preparatbehandling
- Mottakelse i operasjonsavdelingen
- Pre- og postoperativ aktivisering / fysioterapi
- Generell postoperativ sykepleie
- Forberedelser av operasjonspasienten
- Operasjonssykepleie relatert til ulike undersøkelser og/eller inngrep

Tema
- Medisinsk – teknisk utstyr
- Gassteknisk utstyr
- Elektromedisinsk utstyr
- Melderutiner, ansvarsforhold og sikkerhet
- Apparatspesifikk del

Delemne 3C Infeksjonsforebygging og hygiene

Tema
- Sykehusinfeksjoner relatert til spesialavdelinger
- Infeksjonsforebygging relatert til pasienter og risikopasienter

- Infeksjonsforebygging relatert til personalet
- Aktuelle kliniske problemstillinger
- Operasjonsavdelingen; arkitektur, planløsning, trafikk, klima
- Begreper, begrepsforståelse, terminologi
- Aseptikk / antiseptikk
- Standarder
- Renhold og avfallshåndtering
- Desinfeksjon, rengjøring og sterilisering
- Ulike desinfeksjons- og steriliseringsmetoder
- Sterilsentral, -
- Infeksjonsforebyggende tiltak relatert til pasienten, pre-, per- og postoperativt
- Infeksjonsforebyggende tiltak relatert til personalet

6 ORGANISERING OG ARBEIDSFORMER

Utdanningen skal føre til kompetanse innen faget slik at operasjonssykepleieren kan utføre sitt arbeid i samsvar med helselovgivningens krav til yrkesutøvelse, faglig forsvarlighet og sykepleierens yrkesetiske normer.

Det må legges vekt på integrasjon mellom teoretisk og praktisk kunnskap. Høgskolen må ta i bruk pedagogiske metoder som stimulerer studenten til egenaktivitet, selvstendighet og kritisk tenkning. Kompetansen studenten skal utvikle, kan ikke læres isolert fra praksis. Utøvelse av faglig forsvarlig operasjonssykepleie må læres i direkte samhandling med pasienter. Bare slik kan studenten få erfaringer og utfordringer som er komplekse nok til at læringsmålene kan nås. Læring i praksisfeltet vil bl.a. skje i "mester-svenn-relasjon", og ved at det blir knyttet veiledning til yrkesutøvelse. For å utvikle yrkeskompetanse, må det benyttes veiledningsmetoder som stimulerer studenten til refleksjon.

Høgskolen skal legge til rette for et læringsmiljø som ivaretar og fremmer den enkelte students personlige og faglige vekst og utvikling. Læringsmiljøet skal bygge på sentrale verdier. Respekt, omsorg, medbestemmelse, likeverd, solidaritet og medmenneskelighet er eksempler på verdier som vektlegges i læringsprosessen og i gjennomføringen av utdanningen.
Operasjonssykepleieren befinner seg i skjæringspunktet mellom det medisinsk mulige og det etiske valg - i skjæringspunkter mellom et helhetlig menneskesyn og en naturvitenskapelig forståelse av mennesket. Å ha bevissthet i forhold til verdier, kan bidra til å skape refleksjon og mening i operasjonssykepleierens arbeide.

6.1 Organisering av studiet

Videreutdanning i operasjonssykepleie er et heltidsstudium på tre semestre. Studiet veksler mellom teori- og praksisstudier av ulik varighet (vedlegg). Teoristudiene utgjør 40 studiepoeng (45 %) og praksisstudiene 50 studiepoeng (55 %). Minimum 90 % av praksisstudiene skal være praksis i pasientsituasjoner. Utøvelse av operasjonssykepleie krever et handlingsrepertoar hvor praktiske ferdigheter, problemanalyse- og håndtering og samhandlingsferdigheter inngår som viktige elementer. Dette læres best gjennom erfaring i praksis.

Det er hovedtyngde på teoretiske studier i 1. og 2. semester, og hovedvekt på praksisstudier i 3. semester. Se for øvrig plan for teori- og praksisstudier (vedlegg). Eksamener i hovedemne 2 og 3 blir lagt til egne perioder, dette for å sikre god kontinuitet og mulighet for å ha hovedfokus på praksisstudiene. Spesielt vektlegges dette i 3. semester som er den viktigste praksisperioden for å utvikle handlingskompetanse og handlingsberedskap.

6.2 Studiedeltagelse

Teori- og praksisstudier er obligatoriske. Fravær ut over 10 % i praksisstudiene medfører at praksis ikke er bestått; jfr. rammeplanens forskrift § 3. Fravær ut over 10 % i teoretiske studier må kompenseres med arbeidskrav etter avtale med lærer.

6.3 Teoretiske studier

For å bli en dyktig operasjonssykepleier er en læringsprosess som veksler mellom teoretiske og praktiske studier en forutsetning. Gode teoretiske kunnskaper innen både generell sykepleie, operasjonssykepleie og de medisinske og naturvitenskapelige fagområdene er grunnleggende for å kunne utøve operasjonssykepleie av høy faglig kvalitet. Dette er en forutsetning for å kunne medvirke i kirurgisk undersøkelse og/eller behandling og for å kunne mestre bruk av det avanserte medisinsk - tekniske utstyret som finnes i dagens operasjonsavdelinger.

I de teoretiske studiene benyttes ulike læringsmetoder avhengig av emne, mål og innhold. De sentrale emnene i fagplanen kan behandles i forelesninger, dialogundervisning, gruppearbeid, PBL, prosjektarbeid, framlegg, demonstrasjon, studentundervisning og praktiske øvelser. En del tema vil ikke bli timebelagt, og det forventes at studenten tilegner seg denne kunnskapen ved selvstudium. Studentens egne erfaringer vil bli en viktig ressurs i teoristudiene.

6.4 Praksisstudier

Hensikten med praksisstudiene er at studenten utvikler nødvendig handlingskompetanse og handlingsberedskap. Praksisstudiene skal gi grunnlag for å utøve forsvarlig praksis i operasjonssykepleie. Praksisstudier er en viktig del av studiet for å lede studenten på rett vei, til å bli en reflektert og selvstendig tenkende operasjonssykepleier. For å få innsikt og forståelse i praksis er det viktig at studenten "oppdager seg selv" i praksis, og setter ord på egne erfaringer. Dette er med på å bevisstgjøre hva en gjør, hvordan en gjør det og hvorfor en handler, tenker og føler som en gjør. Refleksjon i forhold til egne erfaringer er nødvendig for å utvikle nødvendig handlingskompetanse og handlingsberedskap.

Læringsmetodene skal fremme egenaktivitet, refleksjon og læring hos studentene. Metodene varierer fordi læring skjer best i en person som tar alle sansene i bruk under sitt arbeid. I praksisstudiene kan bruk av målskriving, vurderinger, læringslogg, veiledning i/av pasientrettede situasjoner med kontaktsykepleier og/eller lærer, praksissamlinger, studentundervisning, demonstrasjon, og praktiske øvelser være aktuelle metoder.

Praksisstudiene utgjør 50 studiepoeng. Studenten har 40 timer studietid pr. uke, hvorav 32 timer er obligatorisk tilstedeværelse i praksis og 8 timer er selvstudietid knyttet til fordypning i teori- og praksisstudiene. Studentene utarbeider sin egen vaktplan ut fra gitte kriterier. Vaktplanen skal godkjennes av lærer. Studenten må sørge for god kontinuitet med sin veileder i praksisstudiene, og må regne med å gå dag-, aften- og helgevakter.

Studiet har følgende praksissteder:

Hovedpraksissteder

Generell operasjonsavdeling	34 uker, evt. 33 v/ frivillig hospiteringspraksis

Obligatorisk hospiteringspraksis

Sterilsentral	2 dager
Dagkirurgisk enhet	2 uker
Anestesiavdeling/postoperativ avdeling	1 uke
Gastroenterologisk undersøkelsesavdeling	2 dager

Frivillig hospiteringspraksis

Evt. valgfri praksis	1 uke

Praksisstudiene er tilrettelagt ved Akershus Universitetssykehus HF m/ avdeling Stensby sykehus. Det er sykehusets ansvar å sørge for kvalifiserte praksisveiledere og egnede praksisplasser ut fra studiets mål og innhold.

Det er utarbeidet egne kriterier m/ studiekrav for valgfri praksis. Det er utarbeidet egne mål- og fokusområder for hospiteringspraksis.
Praksisstudiene er obligatoriske, og tilstedeværelse skal dokumenteres. Fravær ut over 10 % medfører at praksis ikke er bestått. Er fraværet ved hovedpraksisstedet så stort at studenten ikke kan evalueres, må praksisstudiet forlenges. Fraværet tas igjen etter avtale med praksisfelt og lærer.
Ved fravær fra obligatorisk hospiteringspraksis, vurderes det individuelt.

6.4.1 Veiledning i praksisstudier

Praksisveileder/kontaktsykepleier
Studentene skal ved hovedpraksissted ha praksisveileder/kontaktsykepleier som skal være ansvarlig for den daglige veiledningen i pasientrettede situasjoner. Praksisveileder/kontaktsykepleier skal være operasjonssykepleier, da det er viktig at kontaktsykepleier kan være en rollemodell i praksis i forhold til operasjonssykepleiers rolle og funksjon.

Lærer
Studenten vil gjennom hele utdanningstiden ha lærer som følger opp i forhold til praksisstudiene. Lærer vil i praksisstudiene være en ressursperson for studenten i forhold til:
- Utarbeidelse og vurdering av mål
- Bearbeiding av erfaringer fra praksis
- Å øke motivasjon og gi støtte
- Progresjon i læringen
- Vurderingsprosessen
- Å anvende teori i praksis
- Gi faglige begrunnelser

6.4.2 Studiekrav i praksisstudier

Læringsmål/selvevalueringer
Studentene skal skrive egne mål for hver praksisperiode ved hovedpraksisstedet. Gjennom hele utdanningstiden skal utarbeidelse av egne mål og vurdering av disse være styrende for studentens læringsprosess. De er viktige for at studenten skal bli mer bevisst i praksis og tydeligere se resultater av egen læring. Det medvirker til at studenten blir mer bevisst sitt eget ståsted, og ser egen styrke og svakhet. Videre gir egne mål et godt grunnlag for tilrettelegging av læresituasjoner i forhold til hva studenten trenger å lære, hvordan og hvorfor. Studenten skal vurdere målene sine selv. Mål og egne vurderinger skal leveres lærer etter avtale.

Læringslogg
Læringslogg skal være et hjelpemiddel for studenten til å sette ord på og bearbeide erfaringer og opplevelser i praksis. Ved å aktivt bruke skriving som arbeidsredskap vil dette bidra til at studenten får større innsikt i egne tanker, følelser og kunnskaper. Det gir større mulighet for refleksjon og ny innsikt i egen rolle og funksjon. Utgangspunkt for skriving er egne erfaringer fra praksissituasjoner.

Læringslogg kan også ta utgangspunkt i fokusområder fra delområder fra de ulike hovedemnene i utdanningen. Læringslogg leveres lærer etter avtale.

Skriftlig vurdering
Ved vurdering av utøvelse av operasjonssykepleie ved hovedpraksissted skal studenten skriftlig vurdere eget faglig ståsted. Til dette benyttes vurderingsskjema utformet av høgskolen.

Praksissamlinger
Praksissamlinger avholdes ca. hver annen uke i praksisperiodene. Det skal være et forum, hvor studenten selv, i samarbeid med lærer, har ansvar for planlegging og gjennomføring. Hensikten er at studentene får tid til å reflektere over praksissituasjoner, egne erfaringer og teori knyttet til dette. Innhold kan være pasientcase, aktuelle tema, praksisrettet undervisning og deling av

praksiserfaringer/læringslogg. Det er et forum hvor praksisveileder/kontaktsykepleier og andre samarbeidspartnere kan delta.

Undervisning/veiledning
Studenten skal i løpet av 2. eller 3. semester planlegge, gjennomføre og evaluere et undervisnings-opplegg. Målgruppe kan være pasient/er, pårørende, studenter og/eller kolleger.

Valgfri praksis
Studenter som velger valgfri praksis skal utarbeide mål og plan for perioden. Studenten er selv ansvarlig for å gjøre alle avtaler med det valgte praksisstedet, samt bære alle økonomiske utlegg praksisen måtte medføre. Innen 2 uker etter valgfri praksis skal det leveres rapport ut fra egne kriterier.

Passeringstest i avansert hjertelunge redning – AHLR
I forbindelse med teoretisk og praktisk undervisning i AHLR skal studenten gjennomføre en teoretisk og en praktisk passeringstest. Testene er tilsvarende de tester som gjennomføres ved hoved - praksisstedet. Testene må være bestått i løpet av utdanningstiden. Studenter som har gyldig sertifisering kan søke om fritak fra testen.

Studiekrav for fordypningsoppgave i operasjonssykepleie
I siste del av utdanningen skal studenten legge fram sin fordypningsoppgave i operasjonssykepleie for sine medstudenter og evt. representanter fra praksisfeltene. Fremlegget er individuelt eller i gruppe.

6.4.3 Progresjon i læring og fokusområder for mål

Operasjonssykepleieren gir sykepleie til pasienter med ulike sykdomstilstander og/eller skader og deltar i avansert medisinsk behandling. Operasjonssykepleieren skal ha handlingskompetanse og handlingsberedskap til å kunne arbeide innen ulike typer operasjonsavdelinger og poliklinikker.

Dette preger også praksisstudiene i utdanningen, og medfører at studenten har praksis ved ulike seksjoner i operasjonsavdelingen for å sikres tilstrekkelig bredde på praksiserfaringene. Plasseringen av de ulike seksjonene vil være individuell. Progresjon i læring synliggjøres gjennom fokusområder for praksis. Fokusområdene tar utgangspunkt i utdanningens mål. Fokusområdene og studentens egen faglige handlingskompetanse er utgangspunkt for utarbeidelse av mål for praksisperioden og vurdering av praksisstudiene.

De ulike fokusområdene vektlegges forskjellig i de ulike semestrene. I 1. semester vektlegges kun deler av fokusområdene. Studenten vil være ”ny” i mange situasjoner, og er i ”bli-kjent-fasen” i forhold til studentrolle og framtidig rolle/funksjon som operasjonssykepleier. Gjennom utdanningstiden vil studentene ha individuell progresjon i sin læring. I siste del av utdanningen forventes det at studenten tar større ansvar, arbeider selvstendig og mestrer mer komplekse situasjoner slik utdanningens mål skisserer. Utgangspunkt for vurdering av studenten ved avslutning av utdanningen er utdanningens hovedmål.

For utdyping av forhold vedrørende praksisstudier (eget vedlegg)

7 VURDERINGSORDNINGER

Bestemmelser om eksamen er gitt i lov om universiteter og høyskoler, forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Akershus **http://www.lovdata.no/ltavd1/filer/sf-20051221-1719.html** samt rammeplan og forskrift.

Eksamen skal ta utgangspunkt i målene for studieenheten slik de er uttrykt i kapittelet formål og mål. Endelig karakter skal være uttrykk for i hvor høy grad målene er nådd.

7.1 Eksamen

Oversikt over eksamener:

Semester	Hovedområde og studiepoeng	Eksamensform og vurderingsuttrykk
1. semester	Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner Emnekode: **OPRSAVIT** 15 studiepoeng	Skriftlig hjemmeeksamen over én uke Gruppeeksamen à maks. 3 studenter Egne kriterier Bestått / ikke bestått Intern sensur
2. semester	Medisinske og naturvitenskapelige emner Emnekode: **OPRNAVIT** 30 studiepoeng	Individuell skriftlig 7 timers eksamen under tilsyn Ingen hjelpemidler. Gradert karakterskala A – E / F = ikke bestått Ekstern + intern sensur
3. semester	Operasjonssykepleie - fag og yrkesutøvelse Emnekode: **OPRSYKPL** 45 studiepoeng	Fordypningsoppgave Individuell-/gruppeeksamen à maks.3 studenter. Individuell muntlig eksaminasjon Egne kriterier (vedlegg 2) Gradert karakterskala A – E / F = ikke bestått Ekstern + intern sensur
1., 2. og 3. semester	Praksisstudier – 35 uker fordelt gjennom studiet på 3 semestre. Emnekode: **OPRPRAKS** **PR1** **PR2** **PR3**	Bestått/ikke bestått

For å framstille seg til eksamenene i 2. og 3. semester må alle eksamener, praksisstudier og studiekrav i forkant av eksamen være bestått.

Fordypningsoppgave i operasjonssykepleie
Det er egne kriterier for fordypningsoppgave i operasjonssykepleie. (Vedlegg 2)

Passeringstest i infeksjonsforbygging og mikrobiologi
Studentene skal i løpet av utdanningstiden ha en passeringstest i infeksjonsforebygging og mikrobiologi. Passeringstesten med påfølgende framlegg, løses i grupper,. Testen må være bestått før innlevering av fordypningsoppgave.

7.2 Praksisstudier

Vurdering av praksisstudiene skjer ved den daglige veiledning av kontaktsykepleier, ved veiledningssamtaler med lærer og ved forhåndsbestemte formelle vurderinger.

Studenten har selv ansvar for at vurdering av sykepleiepraksis blir en kontinuerlig prosess. Dette gjøres ved at studenten utarbeider egne mål for praksisperioden i tråd med utdanningens mål, fokusområder og kriterier for praksis, og gjør en fortløpende vurdering av eget faglig ståsted. Vurderingsprosessen er et samarbeid mellom studenten, kontaktsykepleier og lærer.

Vurdering med lærer og kontaktsykepleier avholdes halvveis eller senest 3 uker før avsluttet praksisperiode, og ved slutten av hvert semester eller hovedpraksisperiode. Ved hospiteringspraksis av lengre varighet, gjør studenten en skriftlig vurdering av eget læringsutbytte. Vurderingssamtaler kan ut over dette holdes når student, lærer eller kontaktsykepleier ønsker det og/eller ved behov.

Praksisperiodene vurderes til bestått/ikke bestått. Fravær skal dokumenteres på vurderingsskjema. Alle studiekrav i praksisperioden må være oppfylt for at studenten skal få bestått. Resultatet av vurderingen og beskrivelse av den vurderte praksis skal undertegnes av student, kontaktsykepleier og lærer. Studenten skal ha en kopi av den skriftlige vurderingen. Dersom studenten får karakteren "ikke bestått" for en veiledet praksisperiode, skal studenten motta en detaljert tilbakemelding på hvorfor dette ble resultatet. I kortere hospiteringspraksis blir det, pga. varighet, ikke gitt noen formell vurdering. Hvis studenten i denne praksisperioden viser særskilte mangler i utøvelsen av sykepleie, kan dette medføre ikke bestått i praksis. Det følges da rutiner for ikke bestått i praksis som for hovedpraksisfeltet.

7.3 Karakterskala/vurderingsuttrykk

Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

For praksisstudiene gis karakteren bestått/ikke bestått. For eksamen i fagområde *Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner* gis karakteren bestått/ikke bestått. For eksamen i fagområdene *Medisinske og naturvitenskapelige emner* brukes gradert karakterskala. For fordypningsoppgave m/ muntlig individuell høring i fagområdet *Operasjonssykepleie – fag og yrkesutøvelse* brukes gradert karakterskala.

7.4 Karakterutskrift

Det utstedes karakterutskrift til studenter som har fullført og bestått videreutdanningen. Av karakterutskriften skal det framgå hvilke eksamener som er avlagt med angivelse av omfang og resultat. Det skal framgå at studenten har bestått praksisstudier.

Tittel og karakter på fordypningsoppgaven skal angis i karakterutskriften.

8 KVALITETSSIKRING

Kvalitetssikringssystemet til høgskolen skal bidra til:

• å sikre høy kvalitet på utdanningene
• skape et godt studie- og læringsmiljø for studentene
• sikre at studentene gjennomfører sine studier med gode resultater og innenfor normert tid

Høgskolen skal gjennom sine studietilbud utdanne yrkesutøvere som gjennom sitt studium har tilegnet seg ferdigheter, kunnskaper og holdninger som er viktige for deres personlige utvikling og som samtidig er relevante for det samfunn og den yrkesutøvelse de skal inngå i.

Kvalitetssikringssystemet skal ivareta følgende funksjoner:
• sikre en stadig kvalitetsforbedring av høgskolens utdanningstilbud
• sikre at krav og forventninger fra overordnet myndighet ivaretas

9 LITTERATUR OG KILDER

Obligatorisk pensumlitteratur for videreutdanning i operasjonssykepleie er på totalt ca. 6000 sider fordelt innen hovedemnene:

Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner	ca. 1000 sider
Medisinske og naturvitenskapelige emner	ca. 2000 sider
Operasjonssykepleie – fag og yrkesutøvelse	ca. 3000 sider

Av dette er ca. 750 sider selvvalgt pensum, som tas forholdsmessig fra de tre ulike hovedemnene. Selvvalgt pensum i de sykepleiefaglige emner må studenten synliggjøre i eksamensoppgavene i disse to fagområdene.

Liste over pensumlitteratur følger som eget vedlegg til fagplan.

Vedlegg 1 OVERSIKT OVER TEORI- OG PRAKSISSTUDIER

23 uker teori, 38 uker praksis, 4 uker eksamen – til sammen 65 uker (ekskl. ferier).

Uke	1. semester – 2006	Uke	2. semester – 2007		3. semester – 2007
33		1		32	
34	**Teori 8 uker**	2	**Teori 8 uker**	33	**Praksis 8 uker**
35		3		34	
36		4		35	
37		5		36	
38		6		37	
39		7		38	
40		8		39	
41	**Pre-praksis 2 uker**	9		40	
42	**……..**	10	**Praksis 5 uker**	41	**Eksamen**
43		11		42	**OPRSYKPL**
44	**Praksis 7 uker**	12		43	**(muntlig høring uke 48)**
45	**til sammen 9 uker**	13		44	
46		14	**Påske, teori 3 d**	45	**Praksis 7 uker**
47		15*		46	
48		16	**Praksis 9 uker**	47	
49		17	**til sammen 14 uker**	48	
50	**Teori 2 uker**	18*		49	
51	**Eksamen OPRSAVIT**	19		50	
		20*		51	**Teori/avslut. 1 uke**
		21			
		22*			
		23			
		24	**Teori 3 uker**		
		25	**Eksamen**		
		26	**OPRNAVIT**		

Teoristudier: 10 uker, inkludert Eksamen i hovedområde 1 …… Praksisstudier: 9 uker, herav 2 uker pre-praksis. …… Fri/ferie: uke 52 Samlet studietid: 19 uker	Teoristudier: 11 uker og 3 dager inkludert Eksamen i hovedområde 2 i uke 26, fredag 30.06. …… Praksisstudier: 14 uker. …… Fri: uke to-fre i 14. * uker m/ nasjonale helligdager: 15, 18, 20 og 22 Sommerferie: 5 uker (27-32) (ikke inkludert i studietid) Samlet studietid: 26 uker	Teoristudier: 1 uke Eksamen hovedområde 3 4 uker …… Praksisstudier: 15 uker …… Samlet studietid: 20 uker Til sammen 65 uker fordelt: Praksisstudier: 38 uker Teoristudier: 23 uker Eksamen ho 3: 4 uker = 36 % teori, 58 %, Eksamen 6 % av total st. tid

Vedlegg 2 KRITERIER FOR FORDYPNINGSOPPGAVE I OPERASJONSSYKEPLEIE

1. HENSIKT MED OPPGAVEN

Oppgaven er en skriftlig fordypningsoppgave i operasjonssykepleie. Studenten skal fordype seg i en valgt problemstilling som er relevant for fagområde, pasientmålgruppe og operasjonssykepleierens funksjons- og arbeidsområde.

Dette innebærer at studenten:

- Viser innsikt i en problemstilling innen operasjonssykepleie.
- Anvender kunnskaper og egne erfaringer for å utrede problemstillingen.
- Viser evne til selvstendig tenkning, saklig og kritisk vurdering og drøfting av problemstillingen.
- Viser evne til refleksjon over egen sykepleiererfaring og handling.

2. ORGANISERING OG GJENNOMFØRING

2.1 Forutsetninger for å starte oppgaveskriving

Alle eksamener, praksis og studiekrav i forkant av fordypningsoppgaven må være bestått før perioden for fordypningsoppgaven kan påbegynnes.

2.2 Oppgaveform

- Oppgaven gjennomføres som en skriftlig hjemmeeksamen i 3. semester.
- Oppgaven skal legges opp som en litteraturstudie.
- Oppgaven skrives individuelt eller i gruppe på maks. 3 studenter.
- Etter karakterfastsettelse på det skriftlige arbeidet, følger individuell muntlig eksaminasjon.

2.3 Tid til arbeid med fordypningsoppgaven

Studentene innrømmes 4 uker til arbeid med fordypningsoppgaven
Arbeidet starter med 1 dags oppgaveskriveseminar i forkant av skriveukene. Seminaret er avsatt til brainstorming med gjensidig tilbakemelding studentene imellom. Hensikten er å gi den enkelte nye tanker, gi tips og råd.

2.4 Innlevering

Oppgaven skal leveres i 2 eksemplarer og i tillegg elektronisk.
Med forbehold: **fredag 26. oktober 2007 kl. 10.00.**

3. FORBEREDENDE ARBEID

3.1 Valg av problemstilling

Studenten velger selv en problemstilling som er relevant for operasjonssykepleie.

Problemstillingen kan formes som et spørsmål eller en hypotese/påstand.

3.2 Innlevering av materiale til godkjenning

Det skriftlige materiale innleveres høgskolen til godkjenning **innen fredag 21. september 2007.** Veileder gir tilbakemelding til studentene på det innsendte materialet. Materiale til godkjenning skal være maskinskrevet.

Det skriftlige materiale til godkjenning skal bestå av:

- Forslag til problemstilling.
- Begrunnelse for valg av tema/problemstilling.
- Forslag til oppbygning av oppgaven, foreløpig disposisjon.
- Ved gruppeoppgaver oppgis gruppesammensetning.

Justering av ordlyd i problemstillingen er mulig underveis i skriveprosessen. Eventuelle justeringer skal avklares med veileder.

4. VEILEDNING

Veiledning på oppgaven gis av lærer ved høgskolen. Det gis tilbud om inntil **5 veiledninger à 45 minutter** pr. oppgave. Det er obligatorisk med to veiledninger.

Tilbud om første veiledning vil bli gitt i perioden rett etter skriveseminaret. Fokus for denne veiledningen vil være tema / problemstilling og disponering av oppgaven.
De resterende veiledningene blir gitt i løpet av skriveperioden ukene 40 - 43

Studenten(e) må stille forberedt til veiledningen. Det som ønskes veiledning på, leveres skriftlig til veileder i god tid før veiledningen finner sted. Studenten(e) er selv ansvarlig for å avtale veiledningskonferanser i løpet av den tiden de arbeider med oppgaven.
Det er ikke anledning til å få totalvurdering av ferdig skrevet oppgave.

Veilederen skal:

- godkjenne innsendt materiale.
- bidra til at studenten får en tydelig problemstilling.
- bidra til at studenten får avgrenset oppgaven hensiktsmessig ut fra problemstilling og oppgavens rammer.
- vise retning og inspirere til en reflektert og selvstendig oppgavebesvarelse.

5. SENSUR AV FORDYPNINGSOPPGAVEN

5.1 Karakterskala

Det benyttes karakterskala fra A til E for bestått og F for ikke bestått.
Etter muntlig eksaminasjon kan karakteren bli justert med inntil +/÷ en karakter.

5.2 Kriterier for sensur av fordypningsoppgaven

Ved bedømming av fordypningsoppgaven gjøres det en helhetsvurdering hvor også faglig skjønn inngår, ut fra følgende kriterier:

Sykepleierettet
Oppgaven skal være sykepleierettet og være relevant for fagområde, pasientmålgruppe, og operasjonssykepleierens funksjons- og arbeidsområde. Hvis oppgaven er rettet mot operasjonssykepleiers utøvelse av indirekte sykepleie, må konsekvenser for pasientmålgruppe vurderes/drøftes.

Selvstendighet
Oppgaven skal inneholde selvstendige vurderinger og studenten skal vise evne til å behandle stoffet saklig og kritisk, med drøfting av standpunkter og påstander. Studentens egne erfaringer og meninger må tydelig komme frem i bearbeiding av stoffet.
Oppgaven skal vise selvstendighet i bearbeidelse av stoffet, (f.eks. skal det knyttes selvstendige vurderinger/refleksjoner til sitater).

Kunnskaper
Kunnskap innen sykepleie relatert til pasientmålgruppe/arbeidsområde vektlegges, og kunnskap fra andre fagområder kan belyse sykepleiefaget. Studenten skal i oppgaven vise evne til å finne kilder, og kildestoffet skal anvendes i bearbeiding av eget stoff. Oppgaven skal inneholde faglig dokumentasjon fra anerkjent faglitteratur og forskning. Selvvalgt teori skal synliggjøres i oppgavens litteraturliste, jfr. fagplanen.

Grundighet
Oppgaven skal være grundig, og den skal vise at studenten har innsikt i problemstillingen. Den skal identifisere og avgrense forhold som virker inn på problemstillingen. Oppgaven skal vise at studenten har evne til saklig og kritisk vurdering av kunnskap/kilder, og er realistisk i sine konklusjoner. Studenten må sikre sammenheng og flyt gjennom oppgaven. Oppgaven må holde seg til tema.

Fremstilling
Oppgaven skal bære preg av orden, god skriftlig framstilling, klart og tydelig språk, klar disposisjon og forskriftsmessig form. Oppgaven skal ha en form som samsvarer med

avdelingensretningslinjer for oppgaveskriving.
(http://www.hiak.no/biblio/as/retningslinjer oppgaveskriving)
Det må ikke være påfallende likhet mellom to eller flere oppgaver levert nå eller tidligere.

6. RETNINGSLINJER FOR MUNTLIG EKSAMINASJON

Etter at sensur har falt, skal studenter som har bestått, få beskjed om tidspunkt for individuell muntlig eksaminasjon. Studentene har fri fra praksisstudiene den dagen de skal fremstille seg til muntlig eksaminasjon. Muntlig eksaminasjon vil bli avholdt i **uke 48/2007.**

- Studenten skal kjenne tid/sted for muntlig eksaminasjon minimum 48 timer på forhånd.

- Muntlig eksaminasjon kan vare inntil 30 minutter. Ved tvil er det mulighet for å kalle studenten inn igjen.

- Karakteren på det skriftelige arbeidet kan etter muntlig eksaminasjon justeres med inntil +/÷ en karakter.

- Dersom det ved muntlig eksaminasjon kommer frem alvorlige mangler på kunnskap, kan dette føre til karakteren F som er ikke bestått. For gruppeoppgaver kan dette f.eks. gjelde en av studentene. Karakteren F, ikke bestått, kan da gis til tross for en god karakter på det skriftlige arbeidet, og at de andre på gruppen har bestått.

- Dersom studenten uteblir fra muntlig eksaminasjon, uten å ha levert legeerklæring, vurderes dette til karakteren f / ikke bestått.

Muntlig eksaminasjon tar utgangspunkt i den skriftlige oppgaven, og omfatter primært denne, samt litteratur som er anvendt i oppgaven. Begge sensorer lager spørsmål og blir enige om spørsmålsstillingen. Begge kan stille spørsmål. Dersom en gruppe har flere enn 2 medlemmer, kan det lages forskjellige spørsmål til hvert gruppemedlem. Er det bare 2 medlemmer i gruppen, kan de samme spørsmål benyttes til begge.

Muntlig eksaminasjon kan bl.a. omfatte at studenten:

- gjør en egen vurdering av oppgaven.
- utdyper kunnskaper/påstander og standpunkter som ikke er grundig nok utdypet og drøftet i oppgaven.
- gjør rede for forhold som virker inn og kan knyttes til oppgaven.

7. FRAMLEGG AV FORDYPNINGSOPPGAVE

Arbeidet med fordypningsoppgaven avsluttes med at alle studentene, enkeltvis eller i grupper, presenterer sin oppgave. Dette blir lagt til avslutningsuken for utdanningen.

Vedlegg 3 UTDYPNING AV FAGLIG INNHOLD

Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner – 15 sp

Delemne 1A Opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom
Studenten skal øke sin kunnskap og forståelse for opplevelser, reaksjoner og mestringsstrategier hos pasienter, pårørende og personalet ved akutt/kritisk sykdom og ved undersøkelse, behandling og død. Det skal legges vekt på å forstå fenomenene i et flerkulturelt perspektiv. Studenten skal videreutvikle sin selvforståelse og forbedre evnen til å mestre samhandling med mennesker som er alvorlig syke og døende.

Tema

- Pasient og pårørendes opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom og død
    - Lidelse, tap
    - Sorg, sorgreaksjoner og –bearbeiding

- Kommunikasjon og samhandling
    - barn
    - eldre

- Mestring og mestringsstrategier
    - stress og stressreaksjoner
    - ulike aspekter ved mestring

- Ulike kulturers oppfatning og reaksjoner på sykdom, traumer og død
    - kulturelle rammer for forståelse
    - kommunikasjonsmessige utfordringer

- Ulike aldersdimensjoner
    - barn
    - eldre

Delemne 1B Kompetanse og fagutvikling
Studenten skal videreutvikle sin forståelse for sykepleiens teori- og verdigrunnlag og hvordan det danner basis for utviklingen av spesialsykepleie. Det skal legges vekt på å forstå hvordan spesialsykepleier handler i spenningsfeltet mellom medisinsk rasjonalitet og omsorgsrasjonalitet.

Studenten skal tilegne seg kunnskaper om forskning og fagutvikling i spesialsykepleie. Ulike metoder for kunnskapstilegnelse og systematisk fagutvikling skal vektlegges. Videre skal studenten lære seg å finne fram til forskning som er relevant for fremtidig yrkesutøvelse, og kritisk vurdere å anvende denne i egen praksis.

Tema

- Ulike vitenskapssyn og metoder for forskning og fagutvikling.
    - vitenskapssyn og forskningsmetoder
    - etiske aspekter
    - klinisk sykepleieforskning
    - evidensbasert praksis
    - fagutvikling

- Sykepleieteori og erfaringskunnskap knyttet til akutt og /eller kritisk syke
    - sykepleiens historiske utvikling og tradisjoner
    - sykepleiefaglig kunnskap og kompetanse
    - sykepleiefaglig identitet

- klinisk blikk

- Anvendelse av forskningsresultater i praksis.
  - Litteratursøk og anvendelse av forskningsresultater
  -

Delemne 1C Etikk
Pasientgruppens sårbarhet og sammensatte behov for medisinske og sykepleiefaglige tjenester krever høy etisk standard og omsorgsfull, systematisk og velbegrunnet utøvelse. Studenten må videreutvikle evnen til faglig og etisk argumentasjon for å sikre pasienters og pårørendes interesser i et høyteknologisk miljø og i et tverrfaglig samarbeid mellom mange yrkesgrupper. Etiske dilemmaer knyttet til alvorlig sykdom og død skal spesielt vektlegges.

Tema
- Etikk og den medisinsk-teknologiske utvikling
  - etiske prinsipper
  - klinisk – medisinsk etikk
  - profesjonsetikk

- Etiske dilemmaer relatert til pasientmålgrupper

- Etisk refleksjon og beslutningsprosesser

Delemne 1D Rammefaktorer, organisering, ledelse og miljø
Studenten skal utvikle et bevisst forhold til hvordan organisatoriske, økonomiske og juridiske rammer påvirker sykepleie- og spesialisthelsetjenesten, og kunne se dette i sammenheng med ansvaret for å utøve operasjonssykepleie, lede eget fag og arbeide i team. Videre skal studenten tilegne seg kunnskaper om spesialavdelingens arbeidsmiljø og hvordan arbeidsmiljøbelastninger kan forebygges og reduseres.

Tema
- Politiske prioriteringer og økonomiske og juridiske rammer for spesialisthelsetjenesten
  - helsepolitikk og prioriteringer
  - lover, forskrifter og retningslinjer

- Ledelse, organisering og utforming av spesialavdelinger

- Arbeidsmiljø
  - HMS-arbeid
  - melderutiner ved uhell og ulykker

- Pasientrettigheter og pasientsikkerhet

- Dokumentasjon og informasjonsteknologi
  - elektronisk pasientjournal
  - sykepleiedokumentasjon
- Kvalitetssikring og internkontroll

- Teamarbeid, konfliktforebygging og -løsning

Medisinske og naturvitenskapelige emner - 30 sp

Gjennom medisinske og naturvitenskapelige emner skal studenten tilegne seg kunnskaper som gjør ham/henne i stand til å kunne observere og iverksette tiltak for å stabilisere den fysiske tilstanden til pasienten, forhindre komplikasjoner og medvirke kompetent under kirurgiske undersøkelser og/eller behandling.

Delemne 2A Fysiologi, patofysiologi og intensivmedisin
Studenten skal øke forståelsen for den fysiske tilstanden til den akutt og/eller kritisk syke pasient og utvikle sin evne til å observere, vurdere og iverksette tiltak når vitale organer er truet eller sviktende. Kunnskaper innen fysiologi og patofysiologi skal gjøre studenten i stand til å identifisere pasienter med risiko/økt risiko for komplikasjoner og iverksette tiltak for å forebygge nerve- og hudskader og utvikling av hypotermi.

Fysiologi - tema
- Nervesystemet
- Respirasjonssystemet
- Sirkulasjonssystemet
- Nyrer/urinveier
- Immunsystemet
- Fysiologiske særtrekk hos barn og eldre
- Smerter og smertefysiologi, smerte som et sammensatt fenomen

Patofysiologi - tema
- Forstyrrelser i syre- og base balansen
- Forstyrrelser i væske-, ernæring og elektrolyttbalansen
- Patofysiologiske særtrekk hos barn og eldre
- Metabolske og endokrine forandringer ved stress og traumer
- Ulike typer sjokk

Intensivmedisin - tema
- Traumer og traumebehandling
    - multitraumer
    - multiorgansvikt
- TUR-syndrom
- Hypotermi
- Avansert hjerte/lungeredning
- Anafylaksi

Delemne 2B Anatomi og kirurgi
Studenten skal videreutvikle kunnskap om menneskets anatomiske oppbygning og prinsipper som ligger til grunn for kirurgisk vurdering og undersøkelse og/eller behandling. Anatomiske kunnskaper skal gjøre studenten i stand til å forebygge nerve-, muskel- og leddskader, og til å gi økt innsikt i den kirurgiske behandlingen. Studenten skal lære om anerkjente kirurgiske undersøkelses- og/eller behandlingsmetoder og få innsikt i hvordan de selv kan bidra til at kirurgisk behandling forløper til pasientens beste. Studenten skal utvikle kyndighet i sårvurdering og sårbehandling.

Anatomi - tema
- Kroppens normale oppbygning og funksjon relatert til kirurgiske inngrep og forebygging av skader
- Anatomisk forståelse og terminologi
    - sentralnervesystemet – perifere nerver / autonome nervesystem
    - muskel, ledd og skjellettsystemet
    - thorax, luftveier, lunge

- gastrointestinaltractus, pancreas
- urinveier, binyrer
- kar/sirkulatorisk system
- indresekretoriske kjertler

Kirurgi - tema

- Vurdering og prioritering relatert til operative inngrep
- Generelle behandlingsprinsipper og metoder
  - terminologi
  - snitt/snittføring
  - atraumatisk og infeksjonsforebyggende teknikk
  - hemostase
  - drenasje og – systemer
  - åpen contra endoscopisk kirurgi
  - undersøkelsesmetoder
- Sår, sårtilheling og -behandling
- Barnekirurgi
  - hernier / atresier
  - urologiske misdannelser
- Brokk
  - lyske-, lår-, navlebrokk
  - sårbrokk
- Gastroenterologisk kirurgi
  - inngrep relatert til oesophagus
  - ventrikkel
  - tynntarm
  - tykktarm
  - rectum /anus
  - lever / galleblære
  - akutt abdomen, akutt appendicitt, ileus
  - inngrep på pancreas
- Endokrin kirurgi
  - tumor mamma
  - mammahypertrofi
  - mammaabscesser
  - inngrep på thyroidea og parathyroidea
- Urologiske inngrep
  - endoscopiske undersøkelser
  - Inngrep og undersøkelser relatert til:
  - nyre/nyrebekken
  - ureter
  - blære
  - prostata
  - urethra
  - mannlige kjønnsorganer
- Gynekologisk og obstetrisk kirurgi
  - abdominale inngrep
  - endoscopiske undersøkelser og inngrep
  - vaginale inngrep
  - obstetriske inngrep
  - infertilitetskirurgi
  - abracio/revicio
- Karkirurgi
  - inngrep på arterier
  - vener
  - amputasjoner
  - karskader
  - hjertekirurgi
- Thoraxkirurgi
  - thoracotomier
  - scopier

- mediastinoscopi
- skader
- tumores.

Ortopedisk kirurgi - tema

- Frakturer / frakturbehandling
  - diagnose
  - prinsipper for operativ bruddbehandling
  - brudd i rygg/bekken
  - brudd i underekstremitet inkl. fraktura colli femoris
  - brudd i overekstremitet
  - brudd hos barn
- Ortopediske inngrep ift. medfødte deformiteter
- Håndkirurgi.
  - funksjonsforbedrende inngrep
  - skader; nerve, sene, kar
- Kirurgi på store ledd
  - kne
  - hofte
  - skulder
  - protesekirurgi
- Reumakirurgi
- Nevrokirurgi
  - hodeskader
  - karlidelser
  - nakke/rygg
  - tumores
- Plastikkirurgi
  - brannskader
  - hudtransplantasjoner
  - rekonstruktiv kirurgi
  - kosmetisk kirurgi
- Chirurgia minor
  - fjernelser
  - infeksjoner
  - svulster og cyster
  - prøver, biopsier
- ØNH-kirurgi
- Øyekirurgi
- Multitraumer
- Organdonasjon og transplantasjonskirurgi
- Nekrotiserende fascitt
- Traceotomi

Delemne 2C Mikrobiologi og infeksjonsmedisin

Studenten skal utvikle økt forståelse for mikroorganismers levemåte, virulens og smittemåte og lære å anvende disse kunnskapene i infeksjonsforebyggende arbeid som operasjonssykepleier. Studenten skal kunne anvende kunnskaper om organismens forsvar mot infeksjoner, vurdere den enkelte pasients immunforsvar og se det i forhold til aktuelle smittestoffer og mulige smittemåter.

Mikrobiologi - tema

- Sykehusinfeksjoner – dagens situasjon og utfordringer i framtiden
- Normalflora
- Infeksjonsforsvar
- De viktigste sykdomsfremkallende mikroorganismer
- Infeksjonsutsatte pasienter / personale
- Resistensutvikling / - bestemmelse
- Prøvetaking og forsendelse

- Kliniske problemstillinger

Infeksjonsmedisin - tema
- Streptokokkinfeksjoner
- Multiresistensproblematikk
- HIV/AIDS
- Hepatitt
- TBC
- Sepsis

Delemne 2D Anestesiologi og farmakologi
Studenten skal øke sitt kunnskapsnivå innen de medisinske fagområdene anestesiologi og farmakologi. De skal lære seg å se muligheter og begrensninger i behandlingen og bli kjent med hvordan dette influerer på operasjonssykepleiers ansvars- og arbeidsoppgaver. Gjennom innsikt i anestesiologi og medikamenters virkning og bivirkning skal studenten utvikle evne til observasjon, overvåkning og tilnærming til pasienten.

Anestesiologi - tema
- Preoperativ forberedelse, vurdering / risikogrupper
  - premedikasjon
- Ulike anestesimidler og - metoder
- Per- og postoperative komplikasjoner.
- Invaderende smertebehandling

Generell farmakologi - tema
- Administrasjon av legemidler
- Farmakodynamikk/-kinetikk
- Medikamentinteraksjoner
- Bivirkninger
- Legemiddeldosering – aldersdimensjon
- Aktuelle medikamentgrupper:
  - antibiotika
  - lokalanestesi
  - kontrastmidler
  - desinfeksjonsmidler

Operasjonssykepleie - fag og yrkesutøvelse - 45 sp

Studenten skal utvikle evne til å vurdere pasientens totale situasjon i den pre-, per- og postoperative fase slik at hun/han kan iverksette hensiktsmessige tiltak både i oversiktelige, uoversiktelige og akutte situasjoner. Studenten skal utvikle evne til å gi omsorg i et teknologisk miljø og reflektere over teknologiens muligheter og begrensninger. Studenten skal øves i å bruke kunnskaper og oppøve holdninger og ferdigheter til å redusere stress- og risikofaktorer pasienten utsettes for. Studenten skal oppøve kompetanse til å tilpasse sykepleien i forhold til hva ulike pasienter og situasjoner krever.

Videre skal studenten kunne ta sin del av ansvaret for avdelingens hygieniske standard. Studenten skal videreutvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger i hygiene, infeksjonsforebyggende prinsipper og infeksjonsforebyggende arbeid og fremme den hygieniske standard ved avdelingen og i sykehuset forøvrig.

Studenten skal utvikle kompetanse i å medvirke under kirurgiske undersøkelser og/eller behandling og innsikt i egen rolle og ansvarsområde i det kirurgiske team. Studenten skal utvikle kunnskap om og ferdigheter i behandling og kontroll av kirurgiske instrumenter og utvikle en bevisst holdning ved bruk av utstyr med tanke på god ressursforvaltning. Studenten skal utvikle kompetanse i anvendelsen av

medisinsk-teknisk utstyr. Det skal legges vekt på funksjon, kontrollrutiner og vedlikeholdsprinsipper i forhold til gjeldende retningslinjer og regelverk, samt risikomomenter for pasient og personale.

Studenten må videreutvikle pedagogisk kompetanse og utvikle evnen til å tilpasse informasjon, veiledning og undervisning ut fra pasient og pårørendes rettigheter, behov og totale situasjon. Studenten skal også utvikle ferdigheter i å formidle eget fag og undervise og veilede studenter og annet helsepersonell.

Studenten skal øke sitt kunnskapsnivå om ambulansetjeneste, akuttmottak og katastrofeberedskap; deres funksjon og organisering.

Delemne 3A Organisere, koordinere og utøve sykepleie til operasjonspasienten

Tema

- Operasjonspasienten
- Operasjonssykepleie i et historisk perspektiv
- Operasjonssykepleiers funksjon og ulike roller
- Arbeidsområder
- Ulike aspekter ved arbeidet i operasjonsavdelinger
    - Det kirurgiske team
    - Organisering og ledelse
    - Drift og daglig program
    - Arbeidsmiljø

- Verktøy i utøvelse av operasjonssykepleie
    - Prinsipper og rammer.
    - Dokumentasjon / rapportering
    - Sykepleieprosess
    - Preoperativ visitt
    - Kvalitetssikring

- Kommunikasjon og samhandling
    - Samhandling med og veiledning av operasjonspasienten og evt. pårørende
    - Undervisning og veiledning av studenter og øvrige i helseteamet
    - Debrifing / faglig veiledning. Operasjonssykepleiers pedagogiske funksjon.

- Arbeide under øyeblikkelig-hjelp-situasjoner

- Katastofeplan

Delemne 3B Medvirke under kirurgisk undersøkelse og/eller behandling

Tema

- Forberedelser og gjennomføring av kirurgiske inngrep.
    - Forberedelser og klargjøring av stue
    - Valg av operasjonsbord og leiringsutstyr
    - Forberedelser og klargjøring av instrumenter og utstyr
    - Prinsipper for steril assistanse
    - Prinsipper for den som går til hånde

- Materiallære
    - Avdekkingsmateriale / draper
    - Instrumenter
    - Plastartikler
    - Suturer
    - Osteosyntesemateriell
    - Ulike proteser og implantater
    - Gips / gipsbandasjer

- Preparater / preparatbehandling
  - Frysesnitt
  - Fiksering og forsendelse

Tema

- Mottakelse i operasjonsavdelingen
- Pre- og postoperativ aktivisering / fysioterapi
- Generell postoperativ sykepleie
- Forberedelser av operasjonspasienten
  - Leiring
  - Forebygging av skader
  - Forebygging av hypotermi

Tema: medisinsk – teknisk utstyr

- Gassteknisk utstyr
  - gasslære
  - sentralgassanlegg
  - bruk og sikkerhet

- Elektromedisinsk utstyr
  - elektrisitetslære
  - lover og forskrifter
  - funksjon, vedlikehold, kontroll og bru

- Melderutiner, ansvarsforhold og sikkerhet
  - lover og forskrifter
  - brukerkompetanse – opplæring
  - kontroll av utstyr
  - rapporteringsrutiner ved uhell / ulykker

- Apparatspesifikk del
  - diatermi
  - sug
  - endoscopisk utstyr – ulike rack'er
  - drenasjesystemer, thoraxdren
  - blodtomhet
  - autotransfusjonsutstyr
  - defibrillator
  - strålehygiene / røntgengjennomlysningsutstyr
  - ultralydutstyr

Tema

Operasjonssykepleie relatert til:

- Polikliniske og dagkirurgiske inngrep
- Ulike aspekter i forhold til aldersdimensjoner
- Øyeblikkelig-hjelpsituasjoner
- Barn i operasjonsavdelingen
- Pasienter med gastroenterologiske sykdommer
- Pasienter med sykdommer i det endokrine system
- Pasienter med urologiske sykdommer
- Pasienter med gynekologiske sykdommer
- Pasienter som skal forløses med keisersnitt
- Pasienter med kar-/sirkulatoriske sykdommer og skader
- Pasienter thoraxsykdommer og –skader
- Pasienter med ulike benbrudd
- Pasienter med ulike ortopediske sykdommer, defekter og skader
- Pasienter med reumatiske lidelser

- Pasienter med sykdommer som behandles nevrokirurgisk
- Organdonasjon / transplantasjonskirurgi
- Multitraumatiserte pasienter
- Katastrofeberedskap / - arbeid
- Internasjonalt hjelpearbeid

Delemne 3C Infeksjonsforebygging og hygiene

Tema

- Sykehusinfeksjoner relatert til spesialavdelinger
- Infeksjonsforebygging relatert til pasienter og risikopasienter
- Infeksjonsforebygging relatert til personalet
- Aktuelle kliniske problemstillinger
  - Ulike smittsomme sykdommer
  - Multiresistens

- Operasjonsavdelingen; arkitektur, planløsning, trafikk, klima
- Begreper, begrepsforståelse, terminologi
- Aseptikk / antiseptikk
- Standarder
- Renhold og avfallshåndtering
  - spesielle hensyn til renhold etter infiserte inngrep
  - smittestue

- Desinfeksjon, rengjøring og sterilisering
- Ulike desinfeksjons- og steriliseringsmetoder
- Sterilsentral, -
  - sterilforsyning
  - lager

- Infeksjonsforebyggende tiltak relatert til pasienten, pre-, per- og postoperativt
  - preoperativ kirurgisk håndvask
  - hårkorting på operasjonsfelt
  - desinfeksjon av operasjonsfelt

Infeksjonsforebyggende tiltak relatert til personalet